

Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați  
Școala doctorală de Științe Socio-Umane



# TEZĂ DE DOCTORAT

## ***AUTONOMII BARBARE ÎN CADRUL REPUBLICII ȘI IMPERIULUI, SECOLELE II A.CHR. – I P.CHR. GALLIILE ȘI BRITANNIA***

Nume doctorand,  
Iulian Grigoraș

Conducător științific,  
Prof. univ. dr. Ionel Câdea  
Prof. univ. dr. Vasile Lica

Seria U 3: Istorie Nr. 1  
GALAȚI  
2013

Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați  
Școala doctorală de Științe Socio-Umane



# TEZĂ DE DOCTORAT

## ***AUTONOMII BARBARE ÎN CADRUL REPUBLICII ȘI IMPERIULUI, SECOLELE II A.CHR. – I P.CHR. GALLIILE ȘI BRITANNIA***

Nume doctorand,  
Iulian Grigoraș

Conducător științific,

Referenți științifici

**Prof. unic. dr. Ionel Câdea**

**Prof. univ. dr. Vasile Lica**

**Prof. univ. dr. Octavian Bounegru**

**C.Ș. I Florin Topoleanu**

**C.Ș. I Valeriu Sârbu**

Seria U 3: Istorie Nr. 1  
GALAȚI  
2013

Seriile tezelor de doctorat susținute public în UDJG începând cu 1 octombrie 2013 sunt:

**Domeniul ȘTIINȚE INGINEREȘTI**

Seria I 1: **Biotehnologii**

Seria I 2: **Calculatoare și tehnologia informației**

Seria I 3: **Inginerie electrică**

Seria I 4: **Inginerie industrială**

Seria I 5: **Ingineria materialelor**

Seria I 6: **Inginerie mecanică**

Seria I 7: **Ingineria produselor alimentare**

Seria I 8. **Ingineria sistemelor**

**Domeniul ȘTIINȚE ECONOMICE**

Seria E 1: **Economie**

Seria E 2: **Management**

**Domeniul ȘTIINȚE UMANISTE**

Seria U 1: **Filologie-Engleză**

Seria U 2: **Filologie-Română**

Seria U 3: **Istorie**

## Cuvânt înainte

Gândurile mele de mulțumire și recunoștință se îndreaptă în acest moment către prof. univ. dr. Ionel Cândea, pentru răbdarea și bunăvoința Domniei Sale în coordonarea acestei lucrări.

Mulțumesc de asemenea președintelui (conf. univ. dr. Ivan Ivlampie) și membrilor comisiei de doctorat (prof. univ. dr. Octavian Bounegru, C.Ș. I dr. Valeriu Sârbu, C.Ș. I dr. Florin Topoleanu) pentru sugestiile și remarcile privitoare la teza de față.

Gândurile mele de recunoștință se îndreaptă, de asemenea, spre inițiatorul acestui subiect, regretatul prof. univ. dr. Vasile Lica, sub coordonarea căruia am început acest demers științific.

Totodată îndrept aceleași gânduri de gratitudine și față de membrii comisiei de îndrumare care, alături de membrii departamentului de Istorie din cadrul Facultății de Istorie, Filozofie și Teologie mi-au acordat sprijin și îngăduință în rezolvarea problemelor apărute în timpul documentării și redactării prezentei lucrări.

Nu în ultimul rând, rămân recunoscător familiei și prietenilor, fără de care nu aș fi dus la capăt acest demers.

Galați, noiembrie 2013

**DECIZIA**

nr. 2434 / 07.11.2013

În conformitate cu prevederile Legii Educației Naționale nr. 1/05.01.2011, ale Codului studiilor universitare de doctorat și ale Regulamentului instituțional privind organizarea și desfășurarea studiilor universitare de doctorat;

în baza referatului conducătorului științific **Prof.univ.dr. Ionel CÂNDEA**;

conform aprobării Consiliului școlii doctorale din data de **05.11.2013**;

în baza Ordinului Ministrului Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului nr. 3288/20.02.2012 privitor la numirea rectorului;

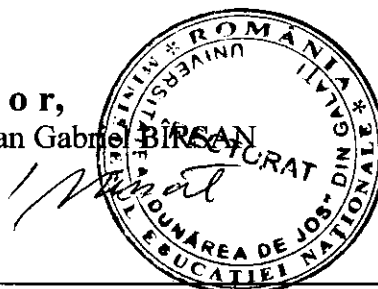
**Rectorul universității decide:**

**Art. 1.** Se numește comisia pentru evaluarea și susținerea publică a tezei de doctorat de către doctorandul(a) **GRIGORAȘ E. IULIAN**, domeniul **Istorie**, în următoarea componență :

- |                                  |   |
|----------------------------------|---|
| <b>1. Președinte</b>             | <b>Conf.univ.dr. Ivan IVLAMPIE</b><br>Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați               |
| <b>2. Conducător de doctorat</b> | <b>Prof.univ.dr. Ionel CÂNDEA</b><br>Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați                |
| <b>3. Referent oficial</b>       | <b>Prof.univ.dr. Octavian BOUNEGRU</b><br>Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași        |
| <b>4. Referent oficial</b>       | <b>Cercet.șt.gr.I dr. Valeriu SÂRBU</b><br>Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan” București |
| <b>5. Referent oficial</b>       | <b>Cercet.șt.gr.I dr. Florin TOPOLEANU</b><br>Institutul de Cercetări Eco-Muzeale Tulcea      |

**Art. 2.** Școala doctorală, Secretariatul doctorat, Compartimentul salarizare și Biroul financiar vor duce la îndeplinire prevederile prezentei decizii.

**Rector,**  
Prof. univ. dr. ing. Iulian Gabriel BÎRSAN



28196/07.11.2013

**C ă t r e**

Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați vă face cunoscut că, în data de **27.11.2013 ora 14.00, în sala AS 004 a Facultății de Istorie, Filosofie și Teologie**, va avea loc susținerea publică a tezei de doctorat intitulată: **„AUTONOMII BARBARE ÎN CADRUL REPUBLICII ȘI IMPERIULUI, SEC. II A.CHR. - I P. CHR. GALLILE ȘI BRITANNIA”**, elaborată de doamna/domnul **GRIGORAȘ IULIAN**, în vederea conferirii titlului științific de doctor în domeniul de doctorat **Istorie**.

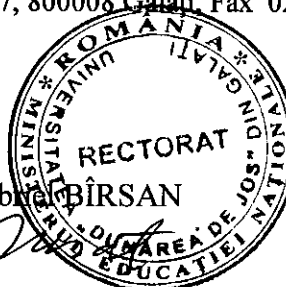
Comisia de doctorat are următoarea componență :

- |                                  |   |
|----------------------------------|---|
| <b>1. Președinte</b>             | <b>Conf.univ.dr. Ivan IVLAMPIE</b><br>Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați               |
| <b>2. Conducător de doctorat</b> | <b>Prof.univ.dr. Ionel CÂNDEA</b><br>Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați                |
| <b>3. Referent oficial</b>       | <b>Prof.univ.dr. Octavian BOUNEGRU</b><br>Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași        |
| <b>4. Referent oficial</b>       | <b>Cercet.șt.gr.I dr. Valeriu SÂRBU</b><br>Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan” București |
| <b>5. Referent oficial</b>       | <b>Cercet.șt.gr.I dr. Florin TOPOLEANU</b><br>Institutul de Cercetări Eco-Muzeale Tulcea      |

Cu această ocazie vă transmitem rezumatul tezei de doctorat, și vă invităm să participați la susținerea publică. În cazul în care doriți să faceți eventuale aprecieri sau observații asupra conținutului lucrării, vă rugăm să le transmiteți în scris pe adresa universității, str. Domnească nr. 47, 800008 Galați Fax 0236 / 461353, e-mail rectorat@ugal.ro.

**Rector,**

Prof. univ. dr. ing. Iulian Gabriel BÎRSAN



28196/07.11.2013

C ă t r e

**Prof.univ.dr. Ionel CÂNDEA**  
Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați

Vă facem cunoscut că, prin Decizia Rectorului Universității nr. 2437/07.11.13, s-a aprobat comisia de doctorat în vederea susținerii publice a tezei elaborată de dna/dl **GRIGORAȘ IULIAN**, pentru conferirea titlului științific de doctor în domeniul **Istorie**, comisie din care faceți parte în calitate de conducător de doctorat.

Din comisie mai fac parte :

**Doamna/Domnul Conf.univ.dr. Ivan IVLAMPIE** – Președinte

Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați

◆ **Doamna/Domnul Prof.univ.dr. Octavian BOUNEGRU** - Referent oficial

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

◆ **Doamna/Domnul Cercet.șt.gr.I dr. Valeriu SÂRBU** - Referent oficial

Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan” București

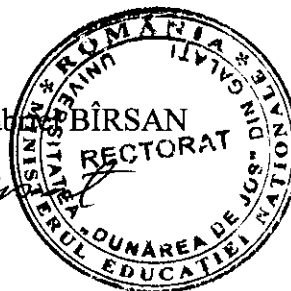
◆ **Doamna/Domnul Cercet.șt.gr.I dr. Florin TOPOLEANU** - Referent oficial

Institutul de Cercetări Eco-Muzeale Tulcea

Susținerea publică va avea loc la data **27.11.2013**, ora **14.00**, în sala **AS 004** a **Facultății de Istorie, Filosofie și Teologie**.

**Rector,**

Prof. univ. dr. ing. Iulian Gab



Întocmit: Ing. Luiza AXINTE

28196/07.11.2013

Către

**Conf.univ.dr. Ivan IVLAMPIE**  
Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați

Vă facem cunoscut că, prin Decizia Rectorului nr. 2437/07.11.2013, s-a aprobat numirea dvs. în calitate de președinte al comisiei de doctorat în vederea susținerii publice a tezei elaborată de dna/dl **GRIGORAȘ IULIAN**, pentru conferirea titlului științific de doctor în domeniul **Istorie**.

Din comisie mai fac parte :

**Doamna/Domnul Prof.univ.dr. Ionel CÂNDEA** - Conducător de doctorat  
Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați

◆ **Doamna/Domnul Prof.univ.dr. Octavian BOUNEGRU** - Referent oficial

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

◆ **Doamna/Domnul Cercet.șt.gr.I dr. Valeriu SÂRBU** - Referent oficial

Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan” București

◆ **Doamna/Domnul Cercet.șt.gr.I dr. Florin TOPOLEANU** - Referent oficial

Institutul de Cercetări Eco-Muzeale Tulcea

Susținerea publică va avea loc la data **27.11.2013**, ora **14.00**, în **sala AS 004 a Facultății de Istorie, Filosofie și Teologie**.

Rector,

Prof.univ.dr.ing. Iulian Gabriel BIRSAN



Întocmit: Ing. Luiza AXINTE



28196/07.11.2013

Către

Prof.univ.dr. Octavian BOUNEGRU  
Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Vă facem cunoscut că, prin Decizia Rectorului nr. 2437/07.11.2013, s-a aprobat numirea dvs. în calitate de referent al comisiei de doctorat, în vederea susținerii publice a tezei elaborată de dna/dl **GRIGORAȘ IULIAN**, pentru conferirea titlului științific de doctor în domeniul **Istorie**.

Din comisie mai fac parte :

**Doamna/Domnul Conf.univ.dr. Ivan IVLAMPIE** – Președinte

Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați

**Doamna/Domnul Prof.univ.dr. Ionel CÂNDEA** - Conducător de doctorat

Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați

◆ **Doamna/Domnul Cercet.șt.gr.I dr. Valeriu SÂRBU** - Referent oficial  
Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan” București

◆ **Doamna/Domnul Cercet.șt.gr.I dr. Florin TOPOLEANU** - Referent oficial  
Institutul de Cercetări Eco-Muzeale Tulcea

În acest scop vă înaintăm un exemplar al tezei de doctorat, cu rugămintea de a întocmi un **raport**, care să cuprindă aprecierile dvs. generale și analitice, concluziile temeinic motivate asupra lucrării, precum și avizul dvs. în ce privește conferirea titlului științific de doctor - autorului.

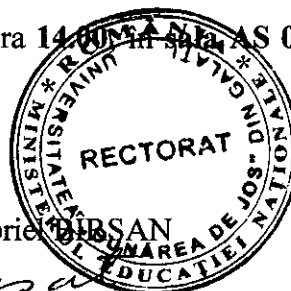
**Raportul** dvs., în dublu exemplar, vă rugăm să aveți amabilitatea să-l transmiteți la rectoratul universității noastre, secretariat doctorat, cu cel puțin 15 zile înainte de data susținerii publice. În cazul în care nu puteți participa la susținerea publică a tezei de doctorat, vă rugăm să transmiteți, odată cu raportul de analiză, votul dvs., cu calificativul acordat, în plic închis adresat președintelui comisiei pentru susținere publică.

Deasemenea vă rugăm să transmiteți la nr. de fax 0236/461353 sau la secretariatul doctorat, o **adeverință de la locul de muncă din care să reiasă vechimea în specialitate sau, după caz, talonul de pensie, copie după pagina de buletin (sau carte de identitate) ce conține adresa și codul numeric personal și o copie după un act emis de banca la care aveți cont de card, din care să reiasă codul IBAN, denumirea băncii și sucursala.**

Susținerea publică va avea loc la data 27.11.2013, ora 14.00, în sala AS 004 a Facultății de Istorie, Filosofie și Teologie

Rector,

Prof.univ.dr.ing. Iulian Gabriel SÂRBU



Întocmit: Ing. Luiza AXINTE

28196/07.11.2013

C ă t r e

Cercet.șt.gr.I dr. Florin TOPOLEANU  
Institutul de Cercetări Eco-Muzeale Tulcea

Vă facem cunoscut că, prin Decizia Rectorului nr. 2437/07.11.13, s-a aprobat numirea dvs. în calitate de referent al comisiei de doctorat, în vederea susținerii tezei elaborată de dna/dl **GRIGORAȘ IULIAN**, pentru conferirea titlului științific de doctor în domeniul **Istorie**.

Din comisie mai fac parte :

**Doamna/Domnul Conf.univ.dr. Ivan IVLAMPIE** – Președinte :

Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați

**Doamna/Domnul Prof.univ.dr. Ionel CÂNDEA** - Conducător de doctorat

Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați

♦ **Doamna/Domnul Prof.univ.dr. Octavian BOUNEGRU** - Referent oficial

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

♦ **Doamna/Domnul Cercet.șt.gr.I dr. Valeriu SÂRBU** - Referent oficial

Institutul de Arheologie „Vasile Pârvan” București

În acest scop vă înaintăm un exemplar al tezei de doctorat, cu rugămintea de a întocmi un **raport**, care să cuprindă aprecierile dvs. generale și analitice, concluziile temeinic motivate asupra lucrării, precum și avizul dvs. în ce privește conferirea titlului științific de doctor autorului.

**Raportul** dvs., în dublu exemplar, vă rugăm să aveți amabilitatea să-l transmiteți la rectoratul universității noastre, secretariat doctorat, cu cel puțin 15 zile înainte de data susținerii publice.

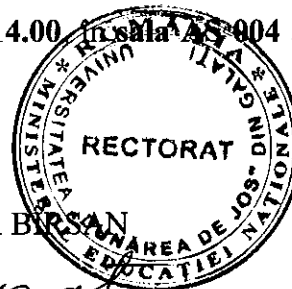
. În cazul în care nu puteți participa la susținerea publică a tezei de doctorat, vă rugăm să transmiteți, odată cu raportul de analiză, votul dvs., cu calificativul acordat, în plic închis adresat președintelui comisiei pentru susținere publică.

**Deasemenea vă rugăm să transmiteți la nr. de fax 0236/461353 sau la secretariatul doctorat, o adeverință de la locul de muncă din care să reiasă vechimea în specialitate sau, după caz, talonul de pensie, copie după pagina de buletin (sau carte de identitate) ce conține adresa și codul numeric personal și o copie după un act emis de banca la care aveți cont de card, din care să reiasă codul IBAN, denumirea băncii și sucursala.**

Susținerea publică va avea loc la data **27.11.2013, ora 14.00** în sala **AS-004** a Facultății de **Istorie, Filosofie și Teologie**

R e c t o r ,

Prof. univ. dr. ing. Iulian Gabriel BURLACAN



Întocmit: Ing. Luiza AXINTE

## CUPRINS

<b>Abrevieri</b>	3
<b>Introducere</b>	5
1. Importanța temei	5
2. Repere generale în istoriografia modernă	13
<b>Capitolul I – Perspective conceptuale privind structurile etnice locale și modalitățile de integrare ale acestora în lumea romană</b>	23
1. Receptarea <i>celuilalt</i> în lumea greco-romană	23
1. <i>Ceilalți</i> între extremismul grecesc și pragmatismul politic roman	23
2. Observații asupra receptării gallilor de către romani	29
2. Cadrul juridic al integrării în lumea romană	36
1. <i>Autonomia</i> ca formă de exprimare a toleranței politice romane	36
2. <i>Reges socii</i> – instrument de dominație indirectă a Romei	45
3. Forme juridice ale integrării în lumea romană: <i>ius Latii</i>	55
3. Evoluția conceptului de <i>romanizare</i> în istoriografia contemporană	62
<b>Capitolul II – <i>Autonomii</i> gallice</b>	70
1. Volcii arecomici între influența massaliotă și <i>autonomia</i> romană	70
2. Federația vocontă de la inamic al Romei la <i>civitates foederata</i>	82
3. <i>Autonomia</i> batavă și necesitățile limesului renan	96
<b>Capitolul III – <i>Autonomiile</i> regale ale Britanniei</b>	113
1. Premisele intervenției romane	113
2. Togidubnus un rege cetățean	115
3. Cartimandua, regina briganților	126
4. Moștenirea <i>romană</i> a lui Prasutagus	133
<b>Capitolul IV – Concluzii</b>	145
<b>Hărți</b>	149
<b>Studii și comunicări științifice</b>	155
<b>Bibliografie</b>	157

## CONTENTS

<b>Abbreviations</b>	3
<b>Introduction</b>	5
1. Importance of the topic	5
2. General highlights in modern historiography	13
<b>Chapter I - Conceptual perspectives on local ethnic structures and ways of integrating them into the Roman world</b>	23
1. Reception of the <i>other</i> in the Greco-Roman world	23
1.1 <i>The others</i> between Greek extremism and Roman political pragmatism	23
1.2 Observations on the vision of the Romans about Gauls	29
2. The legal framework of integration in the Roman world	36
2.1 <i>Autonomy</i> as a form of expression of Roman political tolerance	36
2.2 <i>Reges socii</i> – indirect instrument of domination of Rome	45
2.3 Legal forms of integration in the Roman world: <i>ius Latii</i>	55
3. Evolution of the concept of Romanization in contemporary historiography	62
<b>Chapter II – The Gauls <i>autonomy</i></b>	70
1. Volcae Arecomici between influence of Massalia and <i>autonomy</i> of the romans	70 82
2. Vocontian federation from Rome’s enemy to <i>civitates foederata</i>	96
3. Batavian <i>autonomy</i> and the <i>limes</i> necessities	
<b>Chapter III – Royal <i>autonomy</i> of Britain</b>	113
1. The premises of roman intervention	113
2. Togidubnus a citizen king	115
3. Cartimandua, queen of brigantes	126
4. The <i>roman</i> heritage Prasutagus	133
<b>Conclusions</b>	145
<b>Maps</b>	149
<b>Studies and scientific notice</b>	155
<b>Bibliography</b>	157

## REZUMAT

Problema autonomiilor din lumea romană a fost pe larg dezbătută și studiată, cercetarea avându-și punctul de plecare în statutul juridic deținut de polis-urile hellenistice în cadrul imperiului.

Trebuie observat însă că lucrările, foarte numeroase de altfel, care se ocupă de probleme precum raporturile interstatale ale Antichității sau organizarea politico-administrativă și militară a lumii romane, au abordat cu precădere situațiile istorice aparținând lumii hellenistice.

Acesta este motivul pentru care încercăm în lucrarea de față să analizăm situația mai rar întâlnitelor autonomii apărute în lumea barbară, incluse, sub diferite forme în cadrul Republicii ori al Imperiului. Menționate în diverse lucrări și articole, aceste autonomii nu fac obiectul unui studiu sistematic în care să se regăsească atât analiza surselor literare cât și prelucrarea materialului istoriografic.

Subiectul prezintă o importanță deosebită tocmai datorită faptului că romanii au aplicat norme juridice cu caracter internațional unor populații considerate a fi mult înapoiate în comparație cu lumea greco-romană. Datorită acestor circumstanțe istorice, este necesar să stabilim care au fost factorii generatori ai unei astfel de atitudini din partea Romei. Dacă față de helleni politica proclamării *libertății hellenilor* se poate motiva prin ideea afinităților culturale, situația „autonomiilor barbare” se dovedește a fi mult mai complexă. Factorii care au determinat Roma să le creeze se regăsesc în necesitățile de natură strategică sau în cele de natură economică.

Lucrarea de față este structurată pe trei capitole care încearcă să lămurească problemele legate de geneza, statutul juridic și forma de organizare internă a acestor așa-zise „autonomii barbare”.

Primul capitol este dedicat unei analize succinte a noțiunilor teoretice legate de subiectul lucrării, motiv pentru care l-am denumit **Perspective conceptuale privind structurile etnice locale și integrarea acestora în lumea romană**. Acesta se împarte la rândul său în trei subcapitole.

Primul, *Receptarea „celuilalt” în lumea greco-romană* tratează pentru început problema *celuilalt* ca noțiune ce a evoluat de-a lungul timpului de la „extremismul” grecesc la modul pragmatic de a vedea lucrurile al romanilor. Apoi am considerat oportun să ne aplecăm asupra modului în care gallii erau receptați în lumea romană, opțiune motivată de faptul că lucrarea tratează în cea mai mare parte autonomii „barbare” aparținând lumii celtice.

Cel de-al doilea subcapitol tratează *Cadrul juridic al integrării în lumea romană* concentrându-se mai întâi asupra noțiunii de *autonomie* ca formă de exprimare a toleranței politice de care romanii au știut să dea dovadă. Urmează problema reprezentată de *reges socii*, unul dintre cele mai interesante instrumente de dominație cu caracter diplomatic utilizate de Roma în întreg bazinul mării Mediterane. În finalul subcapitolului menționat mai sus ne-am îndreptat atenția asupra *dreptului latin*, acordarea acestuia de către romani fiind o formă juridică de a integra comunitățile supuse în ceea ce putem numi lumea romană, instrument care a permis cetății de pe Tibru să depășească rigiditatea gândirii politice grecești în privința problemei cetățeniei.

Al treilea subcapitol, și ultimul, face o trecere în revistă a celui mai controversat concept utilizat de istoriografia modernă în privința politicii romane de integrare și anume conceptul de *romanizare*. Tot aici am urmărit să surprindem evoluția acestei idei dar și conceptele, noțiunile și ideile menite să o înlocuiască sau să o completeze, motivul acestui demers fiind faptul că problema *romanizării* a influențat, și încă mai influențează, producțiile academice dedicate Romei și civilizației create de aceasta.

Capitolul al doilea – **Autonomiile Gallice** – este consacrat studierii entităților politice existente în această provincie, o structură potrivită prezentând trei subcapitole care analizează tot atâtea astfel de forme de organizare politico-administrativă. În privința istoriografiei problemei am constatat lipsa unor studii sistematice cu privire la autonomiile Gallice. Există, desigur, numeroase lucrări și articole care menționează populațiile prezentate mai sus fără însă a se ocupa exclusiv de autonomiile de care acestea beneficiau în structura organizatorică a provinciei. Este evident că pe parcursul lor aceste subcapitole vor urmări, chiar dacă într-o măsură mai mică, și chestiuni precum influența massaliotă sau modalitatea în care regiunea aflată în discuție a intrat în sfera de interese a Romei.

Primul capitol aduce în discuție populația *Volcilor Arecomici*, populație care, se pare, a avut un regim de autonomie. Este necesară în aceste condiții sistematizarea informațiilor tradiției literare și a descoperirilor epigrafice pertinente referitoare la aceste triburi ale Galliei sudice, care au demonstrat în anumite momente o atitudine prietenoasă față de romani. Este posibil deci ca în urma acestui comportament binevoitor Volcii să fi beneficiat de o situație aparte în cadrul provinciei Narbonensis.

O situație aparte deține în cadrul provinciei romane Gallia Narbonensis *Federația Vocontilor*, din acest motiv fiindu-i dedicat cel de-al doilea subcapitol. Ne propunem, ca și în cazul volcilor, o analiză sistematică a bogatului material epigrafic și a puținelor informații păstrate până astăzi în sursele literare. Subiectul este, poate, cu atât mai interesant cu cât, spre

deosebire de Volci, relațiile Vocontilor cu romanii nu au fost întotdeauna cordiale dar, cu toate acestea, au reușit să-și conserve statutul juridic față de Roma o perioadă îndelungată de timp.

Subcapitolul trei își propune cercetarea informațiilor referitoare la *Batavi*, populație care s-a bucurat de o atenție deosebită din partea romanilor, un argument pertinent în sprijinul acestei afirmații reprezentându-l numeroasele unități auxiliare recrutate din rândul acesteia.

Al treilea capitol al viitoarei teze are ca obiectiv stabilirea statutului juridic al autonomiilor din Britannia, prin urmare titlul propus este **Autonomiile regale din Britannia**. La rândul său, acest capitol, poate fi structurat în mai multe subcapitole, fiecare dintre acestea fiind dedicat unei „autonomii barbare”. În momentul cuceririi acestui teritoriu romanii au căutat, ca de obicei, modul cel mai profitabil de organizare, acesta fiind, probabil, motivul pentru care împăratul Claudius a păstrat mai multe astfel de autonomii conservând organizarea regală, anterioară, a acestora. Desigur guvernarea lor era încredințată unor regi fideli Romei.

Subcapitolul unu al acestei părți trebuie destinat analizării unui caz deosebit, și anume cel al regelui regnilor, Togidubnus care a fost, cel mai probabil, aliatul cel mai loial Romei din insulă, fapt dovedit, printre altele, și de obținerea cetățeniei romane de către monarh. În capitolul intitulat *Togidubnus un rege cetățean* propunem o analiză a surselor literare și epigrafice, alături de istoriografia modernă în încercarea de a stabili statutul avut de acest rege și regatul său în lumea romană.

Al doilea subcapitol *Regina brigantilor Cartimandua* va analiza poziția acesteia în cadrul provincie. Prezența reginei în discuție este un caz interesant și datorită faptului ca este singura regină domnitoare cunoscută, prin intermediul tradiției literare, în lumea celtică.

Subcapitolul trei – *Moștenirea romană a lui Prasutagus* – este dedicat regatului icenilor, regat care s-a bucurat de autonomie în Britannia, sub domnia regelui Prasutagus, unul din regii loiali Romei. Tot în acest capitol este necesară și o discuție cu privire la consoarta acestuia Boudicca, personaj care după moartea regelui a condus una dintre cele mai puternice revolte antiromane din insulă.

Situația literaturii de specialitate destinată Britanniei romane este asemănătoare cu cea destinată Galliei, nici aici ne putându-se vorbi de un studiu dedicat „autonomiilor barbare” tolerate de cuceritori după invazie.

Este normal ca la finalul oricărei teze doctorale să se regăsească și o serie de concluzii pertinente care să reprezinte practic rezultatul final al demersului de cercetare. De aceea credem că este oportun ca partea de sfârșit a lucrării să prezinte rezultatele obținute privind, printre altele, statutul juridic pe care o „autonomie barbară” îl putea deține în cadrul unei provincii romane și, nu în ultimul rând, care era mecanismul prin care devenea posibil ca cei denumiți de tradiția literară *reges amici et socii Populi Romani* să se poată integra în lumea romană.

## ABSTRACT

Over time, the issue of roman sovereignties has been studied and questioned, the starting point of the research conducted concerns the legal status owned by the Hellenistic polis in the empire.

Thus, to be noted that numerous documents, dealing with topics such as the interstate relations of the Antiquity or the politico-administrative and military organization of the roman world, have mainly addressed the historical situations belonging to the Hellenistic world.

Therefore, this is the reason for why we currently try to analyse the rare circumstances dealt with in the barbaric world, included, under different configurations within the Republic or the Empire. Stated in diverse articles and journals, these autonomies are not subject to a systematic case study, in which the analyses of the literature sources in conjunction with the process of the historiographical material are found.

The subject in matter presents a significant importance, due to the fact that romans have applied legal procedures with international character to populations considered to be less evolved in comparison to the roman-Greek world.

On the account of these historical circumstances, it is essential to ascertain the generating factors that lead to a standpoint in Rome's behalf.

The current work is divided into three chapters, which tackle subjects like genesis, legal status and the internal organisational structure of the so called "barbaric autonomies". The first chapter is dedicated to a brief analyses of the theoretical notions regarding the paper's subject, which is entitled *Conceptual perspectives regarding local ethnic structures and their integration into the roman sphere*. The chapter is dissented into three subchapters.

To begin with, "The other's receiver into the roman-Greek environment", undertakes the issue of "the other", as a concept that has evolved throughout time from the Greek "extremism" to a more pragmatic way of the roman view

Subsequently, I have considered appropriately focusing on how gals used to be perceived in the roman world, motivating that the thesis main topic is "barbaric" autonomies, belonging to the Celtic world.

In the second subchapter we deal with the integration of the legal framework into the roman sphere, centring upon the notion of autonomy, as a custom of expressing their political tolerance, which they have proved repeatedly.

Following, we have the predicament embodied in the *reges socii*, one of the most captivating instruments of domination with a diplomatic character used by Rome in the entire



Mediterranean basin. In the last part of the subchapter mentioned above, we have turned our attention on the “Latin right”, provided by the romans as a legal status to integrate the submissive communities, in what we call the roman society, tool which empowered the city on Tibru to overcome the political rigidity thinking, concerning the citizenship matter.

The final subchapter emphasizes on the most controversial concept used by modern historiography, regarding the roman polices of integration, distinctly the concept of Romanization. We have tried to capture the evolution of this notion as well as the concepts meant to replace or complete it, the reason for these necessary steps is the fact that the idea of Romanising has influenced, still continues to do so, the academic production dedicated to Rome and to the civilization created by it.

The second chapter – *Gallic Autonomies* – is consecrated to the study of political entities from this region, an adequate structure presenting three subchapters, which examines three forms of politico-administrative forms.

The first chapter brings to discussion the population of *Volcae Arecomici*, communities which apparently had a self-governing regime. Under these circumstances, it is essential to systematize the information of traditional literature and epigraphic findings relevant to these southern Gallic tribes, which at some point demonstrated a friendly attitude towards the romans.

Hence, it is possible as a result of this kind behaviour the Volcaes would have had a preferential treatment within the Narbonensis province.

*Vocontian Federation* holds a particular situation inside the province, for these reason, we have allocated the second subchapter. We propose, like in the volcaes case, a detailed study of the rich epigraphic material together with a small amount of information kept until the present time in literary sources.

The subject is far more interesting, because unlike the Volcae, the relationship between the romans and the Voconti hasn't always been cordial, but nevertheless, they have managed to preserve their legal status towards Rome for a long period of time.

Subchapter three proposes a research of the information regarding the *Batavi*, population which has had a special consideration from the romans, a pertinent argument to support this affirmation, representing the numerous auxiliary units recruited amongst them.

The third chapter of the future thesis sets as objective to establish legal status of autonomies from Britannia, as a result the title proposed is *Royal autonomies from Britannia*.

This chapter can be divided in more subchapters, each of them being dedicated to a single “barbaric autonomy”. When the romans conquered this territory, they sought, as usual, to organize it in the most profitable way, thus being the reason for why the Emperor Claudius has

kept these autonomies, preserving the previous royal organization of them. Certainly, their governing was trusted to kings who were loyal to Rome.

The first subchapter of this part is allocated to analysing a special case, namely the king of the regnes, Togidubnus, who was probably the most loyal ally of Rome, being proven, amongst others by obtaining roman citizenship by the monarch. In the chapter entitled *Togidubnus, a citizen king*, we recommend an epigraphic and literature analysis of the sources, in conjunction with the modern historiography, in the attempt to establish the status that this king had in the roman society.

The second subchapter *The queen of brigantes, Cartimandua* will scrutinize her position, as a queen, within the province. Worth mentioning, that she is the only reigning queen known across the traditional literature, in the Celtic world.

The third, and final subchapter – *The royal legacy of Praustagus* – is dedicated to the kingdom of icens, kingdom which has benefited from autonomy in Britannia, under the reign of Prasutagus, one of the kings loyal to Rome. Included in the same episode, a discussion in relation to the consort of this Boudicca, personality who, after the king's death, lead one of the most powerful anti-roman riots from the island.

The situation of the specialty literature designated to the roman Britain resembles the one destined to Gallia, in the aspect that we can't ascertain a study dedicated to "barbaric autonomies", tolerated by conquerors after their invasion.

It is natural, that in any doctoral theses, a series of concise and clear conclusions to be added at the end, their purpose is to solidify the final result of the research conducted. To conclude, we consider relevant to present the results obtained, concerning the legal status which "a barbaric autonomy" could have had within a roman province and last, but not least the description of the mechanism through which the ones named *reges amici et socii Populi Romani* could integrate in the roman culture.